

Bilten Mađara Zagreba

INFORMATIVNI LIST MAĐARSKE NACIONALNE MANJINE GRADA ZAGREBA I ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Pohod buša iz Mohača

Zainteresirani su mogli 16. siječnja u centru grada Zagreba upoznati bušare iz Mohača, stari običaj šokačkih Hrvata iz Mađarske.

Gradonačelnik Mohača József Szekó je u svom pozdravnom govoru istaknuo da je sretan što su buše dobile poziv za nastup u glavnom gradu Hrvatske. „Mada je pohod buša svjetski poznat, a od 2009. uvršten je i na listu Svjetske duhovne baštine UNESCO-a, za nas je značajno da ga možemo prikazati i ovdje u Zagrebu“ – te dodao kako je ponosan i na to, što su taj

pokladni običaj šokački Hrvati, koji su se početkom 17. stoljeća naselili u Mohaču i okolici.

Milan Bandić izrazio je zadovoljstvo da je Mađarska u srcu Zagreba, na Trgu Europe nadomak Jelačićevog trga prije dvije godine otvorila kulturni institut te da vjeruje kako će ova institucija još dugo širiti mađarsku i europsku kulturu u gradu. Na sastanku s gradonačelnikom Mohača dogovoren je sporazum o prijateljstvu i suradnji između dva grada. Nakon pozdravnih govora pedesetak bušara uz klepetaljke i tamburice

uputilo se na glavni zagrebački trg, gdje su se predstavili brojnim prolaznicima. Bučnoj i rasplesanoj glazbenoj povorci pridružili su se brojni građani i turisti te su zajedno s bušama iz Mohača zaplesali kolo.

Dan ranije u Mađarskom institutu održano je predavanje dr. Tünde Minorics pod nazivom „Baština koja prelazi granice“ te je otvorena izložba fotografija o mohačkom običaju, koja se besplatno može posjetiti do 25. siječnja i upoznati se s narodnim običajima šokačkih Hrvata..

MTI



Buše iz Mohača su početkom siječnja tjerale zle duhove u Zagrebu, nadamo se uspješno.

U Europi vlada interregnum

Što je ono, na što se ljudi obaziru i što očekuju? To je služba, koja je djelo onih junaka, pojedinaca koje Crkva još i danas obilato odgaja za dobrobit svijeta. To su ljudi, čija djela potiče vječna originalnost Kristovih djela. Pitanje koje se postavlja europskim kršćanima je: „Da li ste spremni prihvatiti i ojačati poslanje, kako bi duhovno pobjedilo materijalno, svetost Evanđelja pobjedilo tamu?“ – piše patre Imre Kozma, u svojoj božičnoj poruci. .

Interregnum je u Europi, vladar je svrgnut. Otjerali smo Kralja, čije kraljevstvo nije na ovome svijetu, čije kraljevstvo je istina, ljubav i mir. Kršćansku Europu svijet je satrao. U drugoj polovici 20. stoljeća praktični ateizam i razvratnost brže su se širili, nego poruka Evanđelje. Istovremeno europske kršćanske vrednote još uvijek brojni Europljani priznaju za svoje, iako nisu vjernici.

Značenje grčke riječi Europa je „onaj tko dobro i daleko vidi“. To je ime ovoga bajkovitog krajolika, koji je naša Europa. Samo ime izražava službu i poslanje kontinenta, koji je kroz dva tisućljeća nakon Krista oblikovao svijet. Moralna pravila na kojima

je stasala ova civilizacija odredila je naša sveta knjiga, Biblija. Kristova poruka „Ljubi bližnjega svog, kao samoga sebe“ potpuno je prožela kulturu kontinenta i konačno položila temelj civilizaciji. Prema mnogima, Europa je danas ugrožena. Možemo birati između dvije alternative. Ili da se utaborimo u liberalnu demokraciju i izbezumljeno se počinjemo boriti da zadržimo gospodarsku razinu, koja je glavna potvrda sekulariziranog društva, ili da se vratimo tradiciji koja je utemeljila Europu i primimo se zadaće da ponovno izgradimo kršćansku kulturu. Odgovor dolazi iz duše, što je ono na što ljudi obraćaju pažnju, što žele? To je služba,

koja je djelo onih junaka, koje Crkva još i danas obilato odgaja za dobrobit svijeta. To su ljudi, čija djela potiče vječna originalnost Kristovih djela. Pitanje koje se postavlja europskim kršćanima je da li su spremni prihvatiti i ojačati poslanje, kako bi duhovno pobjedilo materijalno, svetost Evanđelja pobjedilo tamu?

Danas ne trebamo samo spasiti Europu i dušu svijeta, već i djelo Stvoritelja, svijet koji nosi i hrani svakog čovjeka i svako živo biće.

Budimpešta, Božić 2015.

Pater Imre Kozma, apostolski pronotar, predsjednik i osnivač Mađarske katoličke dobrotvorne organizacije Malteškog reda



Drago nam je izvijestiti sve Vas, a poglavito one koji su dali svoje dragovoljne priloge, da je pošiljka od 310 božićnih poklon paketa za Zakarpatlje (u mađarska sela Verbovec i Čornij Potik) uspješno stigla na odredište i podijeljena je tamošnjoj djeci vrtičke i školske dobi. Oni su to primili s radošću i ljubavlju o čemu možda najbolje svjedoči ove pismo tamošnjeg gradonačelnika:

„Srce mi je puno zahvalnosti dok pišem ovih nekoliko redaka. Ispunjava me plemeniti osjećaj kada pomislim na Vas, koji mi daje nadu i snagu jer znam, da i na više od 1000 km ima takvih Mađara koji, bez da nas poznaju, vode brigu o radosti naše djece, pa tako onda i o nama. Hvala Vam za pakete što ste ih sastavili, u koje ste ugradili i dio Vašeg srca. Nadam se, da će fotografije koje će dostaviti naše pedagoginje, dočarati dječju sreću.

Vama i vašim obiteljima želim miran, sretan Božić i blagoslovljenu novu godinu.”

7.siječnja napustio nas je Pápe János

Njegovim odlaskom mađarska manjina gubi najcjenjenog, najaktivnijeg i najdobronamjernijeg člana.



Rođen daleke 1933. u Banatu, Jermenovcima. Nakon školovanja i završenog fakulteta, radi u Osijeku, dolazi u Zagreb. Pomagao je svuda, gdje god je boravio ili radio, pedesetih godina sudjeluje i u osnivanju Saveza mađara u Hrvatskoj u Osijeku. Odmah po dolaska u Zagreb, aktivno se uključuje u rad MKD „Ady Endre“, čiji je član još od studentskih dana i gdje je sve do svoje iznenadne smrti uvijek rado dolazio. Godinama su brojna rukovodstva društva od njega tražili pomoć ili savjet, a nječešće je on, kao autoritet bez premca, predsjedavao godišnjim skupštinama, pa i onim najtežim kada je u MKD „Ady Endre“ bilo biti ili nebiti. Uvijek je mirnoćom i odrešitošću rješavao nastali problem ili eventualne sukobe. Usudio bi se reći, da se skoro ništa nije dogodilo bez njegova znanja ili savjeta. Nakon osamostaljenja Hrvatske, ponovo se ukazala potreba za njegovom sposobnoću organiziranja, pa sa brojnim intelektualcima u Zagrebu 1993. sudjeluje u osnivanju Demokratske zajednice mađara Hrvatske, gdje postaje član predsjedništava, a nedugo zatim osobno inicira osnivanje zagrebačkog ogranka DZMH, kojoj je dugo godina i predsjednik. Ta interesna zajednica koja si uzima za zadaću skrb o mađarskoj manjini, kreće u pokretanje mađarske vrtičke skupine. Pápe je ne samo bio najistaknutiji u organiziranju i nalaženju „domaćina“ (u DV „Potočnica“), već je našao i način i sredstva da se osigura prijevoz mađarske djece. Također je dao svoj veliki doprinos i u osnivanju dvojezične nastave u OŠ Ivana Gundulića. Obje rade i dan danas zahvaljujući prvenstveno Jánosu Pápeu.

Čim je bilo moguće, usvajanjem ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, 2003. osniva se Vijeće mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba, u kojem Pápe Jánosa postaje jedan od 25 vijećnika, Na njegovu inicijativu Vijeće osniva odbor za vjerska pitanja, koji si uzima za cilj institucionaliziranje mađarske katoličke mise, osiguranje mađarskog svećenika i uređenju vjerskog pitanja za nas zagrebačke mađare. Toj zadaći se posvetio kroz sva 3 mandata u Vijeću, čak i poslije kada je zbog bolesti odbio kandidaturu za 4. mandat. Nažalost nije doživio da imamo stalnog mađarskog svećenika, ali kao predsjednik Vijeća, ovdje obačajem da od tog cilja nikad nećemo odustati.

Kao najstariji član Vijeća svojim je autoritet doprinjeo uspješnom i učinkovitom radu. Njegovo veliko političko iskustvo je bilo uvijek od pomoći. Uz svu ozbiljnost i odrješitost, krasila ga je blaga i vedra narav. Uvijek pun razumijevanja, uvijek spreman za šalu. Možemo reći, da ako negdje i u nečemu nije bio osobno angažiran, bio je sveprisutan, i svojim savjetima, povjerenjem u kojemu je uživao od sviju nas, i svojom dobrohotnošću utjecao je na smjer zbivanja u našoj mađarskoj zajednici. Stoga mu dugujemo neizmjernu zahvalnost i izuzetno poštovanje, bez njega što šta ne bi bilo.

Hvala mu od srca i naka ga mu dragi Bog dade primjereno mjesto i nagradu za sve što nam je pružio i dao.

Počivao u miru !

Zoltan Balazs-Piri, predsjednik Vijeće mađarske nac. manjine Grada Zagreba

U spomen Bulcsú Lászlu



Bulcsú László

László Bulcsú hrvatski je jezikoslovac, prevoditelj i informatolog koji je govorio 40 jezika rođio se je u Čakovcu 1922. Nakon sudija elektrotehnike u Budimpešti, na Sveučilištu u Zagrebu studirao je slavistiku i diplomirao 1952. godine. Jedno vrijeme radio je kao profesor u sinjskoj gimnaziji. Kao učenik i asistent Stjepana Ivšića te poznavatelj mnogih jezika, od 1955. bio je zaposlen na Filozofskome fakultetu, gdje je do umirovljenja (1993.) i poslije, na različitim katedrama, predavao slavistiku, rusistiku, opće jezikoslovlje i informatologiju. Od 1964. do 1970. predavao je slavistiku na sveučilištima u SAD-u (Sveučilište Indiana, Sveučilište u Chicagu, Sveučilište Yale). Doktorirao je 1986. na Sveučilištu u Chicagu s temom An Information Science Approach to Slavic Accentology. Bavio se algebarskom lingvistikom, bio jedan od pionirastrojnoga prevođenja i inoviranja jezikoslovnih studija; na Zagrebačkom je sveučilištu zasnovao informatiku u humanističkim područjima i među prvima započeo računalnu obradu hrvatskih tekstova. Među ostalim bavio se filološkim tumačenjem i jezikoslovnom raščlambom asirske klinopisne književnosti, pa je preveo s izvornika niz temeljnih spisa drevne mezopotamske književnosti. Ustrojio je dvogodišnji studij društveno-humanističke informatike i četverogodišnji studij informacijskih znanosti na Filozofskome fakultetu i bio voditeljem Katedre i pročelnikom Odsjeka. Od 1992. i osnutka Katedre za algebarsku i računalnu lingvistiku na Odsjeku za opću lingvistiku do umirovljenja, 1993., bio je njezinim

predstojnikom. Nakon umirovljenja nastavio je honorarno predavati na Odsjeku za opću lingvistiku i orijentalne studije (od 2000. godine Odsjeku za lingvistiku). Prof. dr. sc. László Bulcsú jedan je od osnivača Društva mađarskih znanstvenika i umjetnika u Hrvatskoj (DMZUH, 1996). Godinama je kao član predsjedništva DMZUH-a aktivno sudjelovao u radu udruge. Bio je istaknuti član mađarske manjinske zajednice u Zagrebu, ne samo kao vrsni i kreativni znanstvenik i inovator, već i kao velik humanist, koji je unatoč svom neizmjernom znanjanju ostao drag i skroman čovjek.

Ostat će nam u vječnom sjećanju!

Károly Szkála, predsjednik DMZUH-a

Priredbe u MKD "Ady Endre"

23. siječnja, subota, u 18:00 sati

Dan mađarske kulture

Mjesto: MKD „Ady Endre „ (Martićeva 8., Zagreb)

30. siječnja, subota, u 17:00 sati

Masenbal za djecu

Izbor najljepše maske, zabavne igre,
izvršna glazba, sjajna zabava.

Mjesto: MKD „Ady Endre „ (Martićeva 8., Zagreb)

20. veljače, subota, u 18:00 sati

Mór Jókai:

„Igrač koji dobiva“

Znanstveno-popularno predavanje u okviru
„Mađarske tribine“..

Predavač: **Doc. dr. sc. Franciska Čurković-Major.**

Mjesto: MKD „Ady Endre „ (Martićeva 8., Zagreb)

Polaznica mađarske vrtičke skupine iz Zagreba pobjedila na natječaju „Mondókára fel!“



Na raspisani natječaj pod naslovom „Mondókára fel!“ („Pričaj mi!“) pristigla su 42 video uradka iz 8 zemalja, a prvo mjesto osvojila je **Petra Bárics** polaznica mađarske vrtičke skupine iz Dječjeg vrtića „Potočnica“..

Gospođa Blanka Győri, koja je već sa deset godina napisala prvu priču za djecu, nakon jednog „snoviđenja“ utemeljila je prvo Facebook grupu naziva „Kreativna Beba“ a zatim i istoimeni blog. Isti je vrlo brzo stekao popularnost među mladim majkama, pa su inicirale pokretanje natječaj za pisanje priča i pjesmica. Nedavno su (16. listopada 2015.) u sklopu akcije „Noć čitanja“ raspisali novi natječaj pod naslovom „Mondókára fel!“ („Pričaj mi!“) u kojem pozivaju mađarsku djecu do devet godina iz cijelog svijeta, da uz pomoć roditelja snime svoju spontano ispičanu priču. Od pristiglih uradaka stručni ocijenjivački sud odabrao je najbolje. Glavna pokroviteljica ovog natječaja Vera Tarján, nastavnica jezika, naglašava važnost izlaganja i pričanja, jer pruža prioritet i pomaže jezičnom razvoju djeteta, a time i razvoju cijele njegove ličnosti.

Natječaj je zaključen 10. prosinca, a pristigla su ukupno 42 video uradka iz 8 zemalja. Stručni žiri imao je izuzetno težak zadatak da od brojne prekrasne pričajuće djece odabere najboljeg. Rezultati su objavljeni 23. prosinca. Na velikom radost majke, obitelji ali i odgajateljica iz vrtića, prvo mjesto osvojila je Petra Bárics polaznica mađarske vrtičke skupine iz Zagreba

(ÚMKÚ)

Uređuje: Rokuš Kalapiš, prijevod na hrvatski: Peter Sekereš

Uredništvo: Odbor za informiranje Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba

Adresa: Vodovodna 15, Zagreb tel: 098/484974 fax: 3777-164 mail: iroda@zg-magyar.hr OIB:37946763892

FACEBOOK: Magyarok Záhgrábban - Mađari u Zagrebu

Izlazi jednom mjesečno u 800 primjeraka